N. 275 1831.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaterdagen Maandag den 18 en 19 December.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den December.

VOORDRACHT.

Naar wij vernemen, moet het protest, door Z. M. aan alle vreemde hoven gezonden, wederom, even als alle stukken, onze buitenlandsche aangelegenheden betreffende, met waardigheid het verlangen van ons gouvernement, en dat van de geheele hollandsche bevolking, te kennen geven. Vertrouwende op de regtvaardigheid onzer zaak, op de krachten, die de natie ontwikkeld heeft en nog ontwikkelen kan, op de hulpbronnen, die de Voorzienigheid ons gaf en die door onze koene vlugt en spaarzaamheid zijn daargesteld, — vertrouwende op de eeuwige regtvaardigheid van een Hooger Wezen, weigert Oud-Nederland, ten aanhoore van geheel Europa, het in 27 artikelen opgestelde verdrag van scheiding tusschen Holland en België te erkennen en aan te nemen, met de bepaling dat Holland bereid blijft, in zoo verre het met deszelfs eer, zijne vitale belangen, met deszelfs regt en met eene, door duizende opofferingen verkregen, door 00jarigen oorlog en daaruit voortgevloeide beëedigde traktaten, bezegelde onafhankelijkheid, overeenkomt, tot schikkingen te treden, waaruit een duurzaam vredes-verdrag tusschen de beide krijgvoerende natien (wanneer men de belgische bevolking het regt van natie toekent, hetgeen nog verre is van bewezen te zijn) kan voortkomen.

Tot het regt van protest, tegen de onverklaarbaar vreesachtige handelwijze der Londensche conferentie, zijn wij niet alleen door onze *eigene* belangen gestigtigd, maar ook nog door de stem der volkeren, die, door onze opregte verkleefdheid aan eenmaal aangenomen grondbeginselen, door onze onwrikbaar standvastige houding, te midden der ons omringende staatkundige woelingen, en door onze onkreukbare eerlijke trouw in het nakomen van aangegane verbindtenissen, de oogen zijn opengegaan over *onze*, en de daarmede zoo naauw verknochte Europesche belangen.

Geen pralerij van woorden, noch daadzaken zonder beteekenis, zal men ons gouvernement, dat in naam der geheele hollandsche bevolking spreekt, te laste leggen. — Geen dreigingen, die, op het aanraderen van het minste gevaar, worden ingetrokken; — geen *onherroepelijke* besluiten, die weinige dagen daarna *herroepen* worden; kenschetsen de *protocollen*, die uit *onze* ministeriele conferentie naar de vier hoeken der wereld gezonden worden. Neen! een bedaarde, maar vaste mannelijke tred, kenschetst de staalkunde van ons gouvernement, en toont aan den zienden het, ten onzen voordeele bestaande, verschil, tusschen *onze* en de nieuwling aangenomen staatkunde der *zoogenaamde* groote mogendheden.

Holland heeft gesproken, — heeft een onherroepelijk besluit genomen, en Holland is bereid, zich met zijne geheele bevolking, even als de onsterfelijke verdedigers van *Missolunghi* aan de belangen van het vaderland op te offeren, zelfs in het geval, dat het vereenigd Europa zich tegen dat klein plekje grond, rijaandig wendde, bereid, om met de leus: VOOR ORANJE EN VADERLAND — STERVEN KAN VOEGEN! voor den Opperregter aller menschelijke handelingen te verschijnen, eerder dan LAAGHARTIG van het eenmaal ONHEROEPELIJK genomen besluit: *het verlangen naar regt en geregtigheid*, af te gaan.

En dat aan een zoodanig besluit gevolg kan gegeven worden, is ons gewaarborgd door de morele overtuiging, die in den boezem van elken Hollander ligt opgesloten. Beschouwen wij slechts voor een oogenblik onzen toestand, met betrekking tot onze physieke gesteldheid, en dan zullen wij reeds daarin de gronden van deze overtuiging vinden.

Het geld, met regt *le nerf de la guerre* genoemd, is in overvloed voorhanden, wanneer de nood zulks slechts eenigzins dringend vordert. Naauwelijks was er een ontwerp van wet in onze nationale vergadering voorgedragen, om 150 millioenen guldens, als vrijwillige of verpligte geldleening te heffen, of reeds ontving het gouvernement de zekerheid, zoo wij uit goeder hand vernemen, dat het bedrag der leening vrijwillig zoude ingeschreven worden, (men zegt zelfs, dat het geheel bedrag door de concurrenten voorloopig reeds ingeschreven is) onder voorwaarde, van den kant der inschrijvers, dat Z. M. DE VOORSTAANDE OPENBARE ZITTING ZOUDE BELEGGEN, om van dien kant waait de noodstorm niet, en

Onze gewapende magt op de bedreigde grenzen, welke in de maand Julij l. l. reeds zoo aanzienlijk sterk was, dat wij met het een derde gedeelte, de geheele belgische magt, hebben kunnen uiteen drijven, wordt nog dagelijks aanzienlijk versterkt. Meer dan 300 stukken geschut zijn, sedert dien tijd, op onze kusten in batterij gebragt en met oorlogs-behoeften rijkelijk voorzien. De tweede ban onzer schutterijen is overal georganiseerd en kan desnoods eene magt van 36,000 man daarstellen, terwijl daarenboven de derde ban der schutterijen, in het begrip eener algemeene volkswapening, bij wijze van landstorm eene gewapende masse van 100,000 man zou kunnen opleveren.

De physieke gesteldheid van onzen bodem, een in de stilte van het kabinet, meesterlijk beraamd plan van waare verdediging, waartoe alle maatregelen genomen zijn, en dat in eenige weinige dagen kan bewerkstelligd worden, de bewapening van 70 kanonneerdüschepen, waartoe de middelen in gereedheid zijn, zijn slechts de voorloopige *geregelde* magt, waarover het gouvernement zoude kunnen beschikken.

Doch, dit alles zegt weinig, wanneer de noodstorm losbreekt, wanneer Hollands Leeuw zich genoodzaakt ziet, ten einde alle banden zich vrij te maken, wanneer het beledigd nationaal gevoel geheel ontbreideld, have en goed vergaat, en elke vrouw, grijsaard en kind, wanneer de geheele bevolking naar de wapens moest grijpen, ... dan, ... doch God verhoede de noodzakelijkheid eener krijgtrekking, waaronder Holland kan bezwijken, doch alleen met eer — dan — zeggen wij — vergaat Europa met ons, — want dan eerst zegeviert de volks-souvereiniteit, — en, Oud-Nederland wordt bloedig gewroken.

De middelen, om in ons besluit te kunnen volharden, zijn daar, — de wil, om dezelve aan te wenden, bestaat, en welke zijn nu de middelen, die de vreemde mogendheden kunnen aanwenden, om zich tegen den onzen te verzetten.

Frankrijk en Engeland, door inwendige beroerten tot op derzelver grondvesten geschokt, kunnen niet van belang tegen ons ondernemen. Niet de zucht tot vrede alleen eischt eene algemeene ontwapening, — neen het gevoel van eigen zwakheid, het gebrek aan fondsen, om, zonder bankbreuk, groote legers op de been te houden.

De gebeurtenissen te Lyon hebben ons de zwakheid van het tegenwoordige fransche gouvernement leeren kennen, hebben ons de grootte hunner legers leeren beoordeelen, en hadden nog slechts twee eenigzins van Lyon verwijderde steden het voorbeeld van de tweede stad van Frankrijk gevolgd, dan voorzeker zoude men het verschil van krachtontwikkeling gezien hebben, tusschen Frankrijk en Holland in gelijke omstandigheden: — het eene gouvernement gegrondvest op onbestaanbare grondbeginselen — het andere op den grondslag van *regt* en *geregtigheid*.

Oor Engeland kan, wegens de inwendige beroerten, over geen landtroepen beschikken, en gebruikte hetzelve haar zeemagt, vijandig tegen onze kusten (dat in het loopende jaargetijde onmogelijk is), dan voorzeker stort een ministerie zich, ten redding van de hooge aristocratie aan het wankelend gezigt is — in verderf ook deze storm.

En al wilde het pruissisch gouvernement en zijn koning de dezen des bloeds vergeten, dan zou de natie hare stem weigerend doen hooren, en slechts één kreet van dien kant zoude genoeg zijn, het gevaar van die zijde te doen verdwijnen.

En *Oostenrijk*? Krachtdadig de hand te leggen aan het beginsel van de oppermagt des volks en *Metternich* [illegible]

Eindelijk, zouden wij ons in het karakter van den ridderlijken

Nicolaas moeten bedriegen, dat, -- al had hij genoegzame magt beschikbaar, hetgeen het geval niet schijnt, -- hij het erfgoed zijns broeders en zijner zuster zoude willen vernietigen, om den schijngod eener ingebeelde vrijheid te huldigen!

Neen, VOLHARDING zij onze leus, en hierin alleen kunnen wij hoop op eene goede uitkomst zoeken. Dit weet alleen past te ons welbegrepen belang. Dit hebben de volkeren insgelijks begrepen; ook dit vinden wij in de woorden van de onze zaak toegedane lords ABERDEEN, PEEL en anderen, laatstelijk in het parlement uitgesproken.

VOLHARDING dus, en Neerlands lentezon zullen wij aan deszen onbewolkten horizont heldren zien schitteren.

— Bij besluit van den 12den december 1831, heeft het Zijne Majesteit behaagd, de navolgende bevorderingen onder het vaste korps schrijvers en victualie-meesters bij de Nederlandsche marine te doen en heeft dien ten gevolge met den 1sten januarij 1832 benoemd en aangesteld:

Tot schrijver en victualie-meester der 1ste klasse, den schrijver en victualie-meester der 2de klasse P. J. Faure; tot schrijvers en victualie-meesters der 2de klasse: de schrijvers en victualie-meesters der 3de klasse, G. A. Prince, J. Dieterich, J. Tersteeg, Jz., J. Dekkers, F. J. Slijffer, J. J. Rohn, S. Prince, A. de Muinck, C. de Hen en G. E. Muller; tot schrijvers victualie-meesters der 3de klasse: de adjunct-schrijvers, L. H. Josset, F. Kruys Fröger, J. B. Faure, A. Cosyn, J. F. du Mesnil de l'Estrelle, G. P. van Bysterveld, B. J. Kuyper, J. Geel, J. A. Paesie, W. P. de Meur, D. Spanjaard, J. Nejo, D. W. Hartman en G. Tilanus.

— Dezen nacht zijn twee kabinets-courriers alhier gepasseerd, van Brussel komende en zich naar 's Hage begevende.

— Naar wij vernemen, moet de aanleidende oorzaak van het wisselen van geweer- en zelfs van kanonschoten op de Schelde (*zie ons vorig nommer, art. Antwerpen*) geweest zijn, het weder, tegen de overeenkomsten aan, oprigten van werken aan de Schelde door de Belgen. De generaal *Chassé* moet tot tweemalen toe den Belgen hebben doen aanzeggen, die werken te staken; bij de laatste keer had de Belgische officier den Hollandschen parlementair, tot het geven van explicatien, uitgenoodigd uit de sloep aan wal te komen; en daarop verraderlijk een pistool denzelven op de borst gezet; gelukkig ging het schot niet af; de Hollandsche officier sprong in de boot, die onmiddellijk afhield, waarop de Belgen haar een regen van kogels nazonden, welke door de naastbijgelegene kanonneerboot met een paar schoten met schroot uit het grof geschut beantwoord werden. Twee der manschappen in de boot waren gekwetst geworden. Van een en ander moet reeds rapport aan het hoofdkwartier zijn gedaan.

's GRAVENHAGE, den 16den December.

De tweede kamer der Staten-Generaal is heden van elf tot drie ure in comité-generaal vergaderd geweest. Zijne Excell. de minister van financien heeft deze zitting bijgewoond, in welke zoo wel Zijne Excell. als onderscheiden leden het woord hebben gevoerd.

Ten drie ure is de publieke zitting geopend, waarin ter tafel gebragt is eene missive van Zijne Exc. den secretaris van Staat, ten geleide van eene nadere redactie der wet op de grondbelasting.

Drie missives van de eerste kamer der Staten-Generaal, houdende kennisgeving, dat zij zich vereenigd heeft met de ontwerpen van wet, betreffende de verhooging van het kapitaal in obligatien a 5 per cent. omtrent den inkoop en aflossing van schuld in 1832, en omtrent het intrekken der schatkistbiljetten voor 1832, zijn voor notificatie aangenomen.

Eenige ingekomen verzoekschriften, betreffende de aanhangige financiele wetten, zijn naar de commissie tot de petitien verzonden, waarna de vergadering zonder bepaald adjournement is gescheiden.

— Bij resolutie van den 26sten November, heeft Z. Exc. de minister van financien, omtrent twee deswege aan hem gedane vragen, verklaard, dat de kielligters, in zoo verre aan het patentregt onderworpen zijn, als dezelve ook tot andere einden mogten worden gebezigd, dan tot het mast- en kielligten aan de scheepstimmerwerven, of ook, des noods, tot vervoer, naar die werven, van hout en andere benoodigdheden, voor den bouw van schepen, of tot vervoer van vaatwerk, als ter zake van welk een en ander de minste eenige zwarigheid vindt, § 26, letter F, van tabel n°. 16, in dit opzigt toepasselijk te beschouwen, en dit, ter zake van het verminken der kielligters, zoo dat immer mogt geschieden, een regt voordeelbaar zou zijn, hetwelk bij overeenkomst ware te regelen, volgens n°. 68 van het 14de tabel, behalve het regt naar tabel 16, indien daartoe termen bestonden.

BELGIË

Brussel, den 16den December.

De wet betrekkelijk de regten op den invoer van ijzer is, in de zitting der afgevaardigden van heden, met eene meerderheid van 56 tegen 9 stemmen, doorgegaan. Vier leden, de deliberatien niet hebbende bijgewoond, hebben ook hunne stemmen niet uitgebragt. De aangenomen wet luidt als volgt:

Gezien de wet van den 1sten Maart 1831, waarbij het tarief der inkomende regten op het ijzer gewijzigd wordt; overwegende dat de redenen, waarom deze wet aangenomen is, alsnog bestaan, hebben, enz.

Art. 1. De wet van den 1sten Maart 1831, zal bij voorduring tot den 31sten December 1832 verbindend zijn.

2. De schroeven zullen, bij derogatie van art. 6 van het bij die wet gevoegde tarief aan een inkomend regt van ƒ 10,35 cent de 100 ponden onderworpen zijn.

3. Bij eene algemeene herziening van het tarief zal, wat den daarbij bepaalden tijd betreft, aan art. 1 dezer wet kunnen worden gederogeerd.

De heer *Mary* heeft het woord tot het uitbrengen van het rapport der centrale afdeeling over de door den senaat verbeterde wet betrekkelijk den uitvoer van wapenen.

De heer *de Raikem*, minister van justitie, vroeg den voorrang voor het concept betrekkelijk de leening der 48 millioenen guldens, waarop de president antwoordde, dat de heer *Gerard Legrelle*, rapporteur wegens deze wet, nog aan zijn rapport bezig was, anders had de president haar den voorrang gegeven.

De heer *Mary* bragt alzoo zijn rapport uit, en concludeerde, ingevolge besluit der centrale afdeeling, tot de aanneming der gemelde wet.

Intusschen was de heer *Legrelle* met zijn rapport gereed geraakt; hij beklom de tribune en deelde het resultaat mede der deliberatien in de afdeelingen over de *geldleening*, hetwelk hoofdzakelijk daarop nederkwam, dat de centrale afdeeling, vol vertrouwen op de braafheid, de kunde en het verstand des ministers *Coghen*, tot de aanneming der wet had besloten.

Terstond na dit rapport werden de deliberatien geopend. (*Wij kunnen er slechts eenige uitkomende passages van mededeelen.*)

Eerstelijk ontstond er eene kwestie of het niet beter ware, eene financiele zaak van dat belang, in comité speciaal te behandelen.

De minister deswege geraadpleegd zijnde, antwoordde, dat alle de tot dus verre gestelde vraagstukken zeer wel in het openbaar konden worden behandeld, en dat hij, wanneer er zich eenige vraagstukken van eenen meer teederen aard opdeden, hij zelf een comité-generaal zou vragen, waarbij de heer *Jamme* voegde, dat hij zich tegen alle geheime comités verzette, aangezien deze, onder voorwendsel van een geheim van de te behandelen zaak te maken, steeds strekten, om eene kwaadaardige nieuwsgierigheid te verwekken, die de daadzaken deed ontaarden. Daarenboven is, zeide hij, de staat onzer finantien zoo voorspoedig (?!), dat dezelve gemakkelijk het daglicht eener openbare discussie konden uitstaan.

Werd alzoo besloten, om de deliberatien in openbare zitting voort te zetten.

De minister zeide, bij het ontwikkelen der motiven, onder anderen, dat het oogmerk des gouvernements niet was, om die 48 millioen dadelijk op te nemen, zulk eene som was niet dadelijk in eens noodig, maar alléén ten doel had, om gunstige voorwaarden te bedingen, ten einde deze som naar mate der behoefte kunnen gebruiken.

Hij zeide al verder, dat het gouvernement, wat de wijze betreft, waarop de leening zou gesloten worden, ten oogmerk had, om tegen 5 pCt. op te nemen en jaarlijks *drie percent* van de opgenomen som af te lossen, zoodat de geheele schuld binnen 37 jaren zou afbetaald zijn.

De heer *Lardinois* was tegen de leening, om dat, gelijk hij zeide, het ras der agioteurs ons verradelijk is en dat zij, wanneer zij eerst het volk het bloed hebben afgezogen, zij zich in het lijkchaam werpen, om het gebeente af te knagen.

De heer *Gendebien* kantte zich insgelijks tegen de leening, om dat, zeide hij, de bij de 24 artikelen opgelegde som van Holland nog niet ingevorderd kon worden, aangezien nu reeds den 16den December in het land is, en het traktaat nog niet geteekend was en welligt nooit geteekend zou worden.

De heer *Julien* was van oordeel, dat de gouvernementen, welke de goedkoopste genoemd werden het duurst uitkwamen. Op de leening van 12 millioen, zeide hij, is er eene van 10 millioen gevolgd, en nu komt men er met een van 48 millioen voor den dag; deze progressie is waarlijk schrikbarend en zulks des te meer, daar wij niet weten, hoeverre wij daarmede gaan zullen en wanneer wij ons zullen ophouden.

De minister *de Brouckere* sprak voor het ontwerp en merkte onder anderen aan, dat Koning *Willem* alleen daarom met het teekenen der 24 artikelen draalde, om de Belgen in zich zelven van gebrek te laten omkomen; en dat de Belgen hem daarom be-

wijzen moesten, die hij in hunne toekomst dichten, en van de omstandigheden, om zich dezelve te verzekeren, moesten gebruik maken. Hij zeide wijders op eenige aanmerkingen, wegens eenen aanstaanden oorlog, dat hij geenszins de vrees voor eenen aanstaanden oorlog wilde doen gelden, omdat hij den oorlog niet vreesde.

Na lange deliberatien werd de wet met 71 tegen 7 stemmen aangenomen. Zij luidt aldus:

Art. 1. Het gouvernement wordt gemagtigd, om eene geldleening tot eene hoofdsom van *acht en veertig millioenen* te doen.

2. Aan de kamers zal verslag worden gedaan van al de operatien van deze geldleening, zoodra de omstandigheden het zullen toelaten.

De vergadering scheidde ten vier ure.

In den, op denzelfden dag, vergaderd geweest zijnden senaat is niets anders voorgevallen, dan dat de wet op den uitvoer van het ijzer ingekomen en in handen eener speciale commissie gesteld is.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren zijn de deliberatien over de wet op den uitvoer van wapenen begonnen, doch nog niet afgeloopen; heden worden dezelve voortgezet.

Ook in de zitting van den senaat van den 15den heeft de wet wegens de geldleening gediend en is deze wet, na dat de minister van financien, daartoe verrocht, eenige uitleggingen had gegeven, met eenparige, dat is met 34 stemmen aangenomen. Ook de wet op den uitvoer van ijzer is met algemeene stemmen bij den senaat doorgegaan.

— De Koning zal zich naar Gent begeven, om daar almede aan het garnizoen een vaandel uit te reiken. Van Gent zou Z. M. naar Brugge gaan.

— Onze minister van buitenlandsche zaken bevindt zich sedert eenigen tijd te Brugge.

— Het dagblad van het juiste midden, waarvan sedert eenige dagen gesproken werdt, moet morgen verschijnen onder den naam van *Mémorial Belge*. De eigenaars zijn ten getale van tien. Iedere actie is van 2,000 gulden. Onder de leden der redactie worden genoemd de heeren *Lebeau*, *Devaux*, *Kauffman*, *Felix de Merode*, *Ch. Vilain XIIII*, en als redacteur en chef de heer *Faure*.

— De heer *Steyvé*, wiens naam mede geplaatst was op de gedrukte en alom verspreide kaartjes, als behoorende tot de hoofden der plunderaar, binnen Antwerpen (zie ons n°. 271) heeft, door zanen, in het *Journal du Commerce* van den 13 dezer, geplaatste brief, bewezen, dat deze beschuldiging, wat zijn persoon betreft, niets dan laster was.

FRANKRIJK.

Paris, den 13den December.

In de zitting der afgevaardigden van heden is het ontwerp van wet over de drie twaalfden geheven voor de dienst van 1832, aangenomen, met eene meerderheid van 255 tegen 81 stemmen. Vervolgens heeft de kamer de discussien weder opgevat over de artikelen van het voorstel van den heer *Lehonen*, betreffende de echtscheiding, zonder dezelve nogtans ten einde gebragt.

— Ten gevolge eener motie gedaan hebbende woordenwisseling in de kamer der gevaardigden van gisteren, tusschen de heeren *Viennet* en *Mauguin*, hebben deze laatstgemelden heden morgen in het bosch van Vincennes over met het pistool gehad. Geen van beiden is gewond geworden.

— Bij eene ordonnantie des Konings is de staatsraad, baron *Pichon*, tot civiele intendant van Algiers benoemd. Aan dezen intendant zullen alle aangelegenheden, het burgerlijke betreffende, onderworpen worden.

— De *Gazette de France* zegt, dat het definitief antwoord des koning van Holland bij de conferentie aangekomen is, en dat daarin verklaard worden, dat Z. M. tot de 24 artikelen toetreedt, met uitzondering van het daarbij aan de Belgen verleend regt, betrekkelijk de vaart op de Hollandsche stroomen, tot welk punt de Koning niet toestemmen.

— Naar gezegd wordt, zullen de heeren *Guizot* en *M. Dupin* benoemd worden tot leden eener commissie, belast met het onderzoeken der oorzaken van de ellende, die tegenwoordig de arbeidende klasse in Frankrijk drukt, en der middelen welke tegen dezelve aan te wenden zijn.

— De Courrier Français behelst het volgende:

„ Particuliere tijdingen van Brussel verzekeren allen, dat de sedert een maand gevormde huwelijks-ontwerpen, tusschen koning *Leopold* en eene der dochters van koning *Lodewijk Philips*, op het punt zijn van vervuld te worden. De geruchten van het hof alhier komen overeen met die welke te Brussel in omloop zijn. Men weet, daarenboven, dat de Belgische ambassadeur, *Lehon*, laatstleden Zondag eene zeer lange conferentie met den koning gehad heeft, en men gelooft, dat er gehandeld is geworden over de schikkingen tusschen de beide vorsten, ten aanzien dezer ontwerpen vereeniging. Naar alle waarschijnlijkheid zal zij gesloten worden, onmiddellijk na de toetreding des konings van Holland tot de 24 artikelen, welke toetreding de diplomatie als zeer nabij zijnde beschouwd."

— Te Toulouse heeft den 7den dezer een betreurenswaardigen aanslag, in de woning van den maire dier stad, plaats gehad. Vijf à zes honderd werklieden zijn tot op de binnenplaats van het door hem bewoonde huis doorgedrongen, werk en brood vorderende. Na een woest geschreeuw eenigen tijd lang te hebben doen opgaan heeft de menigte zich weder verspreid. Men heeft van geen huisdadig bedrijf vernomen. De maire heeft wegens dat voorval eene proclamatie uitgevaardigd, het volk tot rust aanmanende.

— Ter beurse van heden (13) waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt. kontant 97,75, op tijd 97,90; de 3 pCt. kontant 69,30, op tijd 69,50; de Napelsche renten kontant 79,60, op tijd 79,90.

ENGELAND.

London, den 15den December.

Gisteren heeft lord *John Russell* in het Huis der Gemeenten de nieuwe hervormingswet ter tafel gebragt. In het beginsel is zij zeer gelijk aan de vorige en het voornaamste verschil bestaat in eenige veranderingen omtrent de burgten, die hun kiesregt verliezen, welke bij een meer bedaard onderzoek noodig zijn bevonden. Verscheiden leden der oppositie hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt om hunne denkwijze tegen den maatregel kenbaar te maken; ook hebben sir *Robert Peel* en sir *Charles Wetherell* reeds klaard zich steeds daar tegen te zullen verzetten; doch men heeft opgemerkt, dat de toon der oppositie niet zoo heftig is geweest als bij vorige debatten over ditzelfde onderwerp. Het voorstel van wet is voor de eerste maal gelezen en tegen vrijdag is de tweede voorlezing bepaald. Voor dat het huis op reces scheiden moet, zal lord *Russell* den dag opgeven, waarop de bill, na de Kerstdagen, in comité zal behandeld worden.

Volgens de verzekering van het ministeriel avondblad heeft geene der mogendheden van het vaste land een formeel voorstel tot eene algemeene ontwapening gedaan, Oostenrijk en Pruissen hebben wel een dergelijken wenk aan de fransche regering gegeven; maar Rusland heeft niet den minsten schijn van verlangen doen blijken om over te gaan tot zoodanigen stap, die het grootste bewijs zijn zou van eene vredelievende politiek onder de mogendheden van het vaste land.

Van den kant der regering wordt verzekerd, dat er voorstellen gemaakt zouden zijn tot het sluiten van een traktaat van koophandel tusschen Groot-Brittanje en Frankrijk; doch niets is het, dat er onderhandelingen op het tapijt zijn geweest, ten einde de handelsbetrekkingen tusschen beide landen te bevorderen en gemakkelijk te maken.

LETTERKUNDIG MENGELWERK.

Album van Romans en Verhalen. Eerste deel. Drie tafereelen uit het dagelijksche leven; naar het Fransch van den Heer Balzac. Te 's Gravenhage bij G. VAN CLEEF. 1831. In 8°. 295 blad. De prijs is ƒ 2.50.

Met dit eerste deel kondigt de heer Van Cleef eene onderneming aan, waartoe hij, door eenige verlichte letterkundigen, is aangemoedigd geworden; namelijk: tot het nemen eener proeve, omtrent de uitgave eener doorgaande verzameling der beste romantische voortbrengselen van Engelschen, Franschen en Duitschen oorsprong, in onze taal overgebragt.

Onder den algemeenen titel van *Album van Romans en verhalen*, is genoemde uitgever, die zich door de uitgave van eenige werken van verdienst en smaak, door eenige staatkundige brochures, maar vooral door derzelver keurige uitvoering reeds gunstig doen kennen heeft, van voornemen, ieder jaar *zes* à *acht* boekdeelen uit te geven. Ongetwijfeld, in het belang der wetenschappen en letterkunde, het te wenschen ware geweest, dan de keuze van den Heer V. en van zijne verlichte lettervrienden, die hem tot deze onderneming aangespoord hebben, ware gevallen op uitheemsche voortbrengselen van meer letterkundig of wetenschappelijk belang, (zoo als b. v. de onderneming van de *Société* [illegible]) zoo kunnen wij echter niet in gebreke blijven, dezelve toe te juichen, vooral wanneer de keuze van werken in de vertalingen, aan deskundigen en lieden van goeden smaak worden toebetrouwd, in welk geval wij verzekerd zijn, dat deze onderneming krachtdadig zal ondersteund, en de Heer V. hierdoor eenmaal als uitgever dat vertrouwen en die achting zal deelachtig worden, welke de Heer Steenbrink van Goes uit hoofde zijner, in dat vak zoo welverdiend bij het Nederlandsch letterlievend publiek verworven heeft.

De onderneming kondigt zich, trouwens, door dit eerste deel gunstig aan, de keuze uit de *Romans* en *verhalen* van den Heer Balzac, doet den goeden smaak der raadslieden van den uitgever waardeering kennen, terwijl zij tevens daardoor het voornemen te kennen geven, van eene *stedelijke*, in het behaaglijk omhulsel eener bevallige en onderhoudende lectuur, hunnen lezeren aan te bieden.

De schriften van Balzac zijn noch bij die van Voltaire, Diderot, Herman, Meisner, Lafontaine en anderen te vergelijken; maar het is iets dergelijks als hebbende de ware *type van het eigenaardige*, dat ook wel doet gevoelen, maar moeijelijk laat beschrijven.

Ieder der drie verhalen: *de Vendetta. De gevaren van het vangedrag*; en *Hoogmoed en overijling*, in dit eerste deel opgenomen, hebben

zulk eene wijsgeerige zedelijke strekking, hebben zoo veel karakterkundige gehaaldigs, hetwelk den lezer zoo onwederstaanbaar boeit, dat men de zedelijke strekking dan eerst gewaar wordt, wanneer men het boek uitgelezen heeft. En deze kunstmatige leiding tot een verheven doel, is voor sommige lezeren noodzakelijk.

Het lezen van vele romans, is dikwerf zeer schadelijk, vooral voor jongelingen en meisjes; het is veelal de grootste hinderpaal, tot de opwekking van het goede en nuttige, doch hiervan maken deze verhalen eene blijkbare uitzondering. Een moeder late dezelve gerust hare dochter, een vader zijnen zoon ter lezing aanbevelen.

Bij deze aankondiging hebben wij ons bestek reeds overschreden; wij hadden anders gaarne eenige uittreksels uit deze verhalen gegeven, betrekkelijk de karakteristieke beschrijving van den woekeraar Grijp in het tweede verhaal, *Levensavonturen van een jongeling*, van de moeder B., wat het vak van het beschrijvende karakterkundige aanbetreft, zich verheven bij WALTER SCOTT en COOPER kennen.

Bij een allerbevalligst uiterlijk, zal men fraai gesatineerd velin papier en eene zeer duidelijke drukwijze vinden, waarop de talrijke monster onzer nationale drukpers kunnen worden geplaatst.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

De Agent van het Bureau te *Breda*, Mr. S. M I T S, zal op Zaturdag den 24sten December 1831, 's morgens om 10 uren, ten huize en herberge van W. K N A A P, in het *Huis ten Donk* onder *Raamsdonk*, ten overstaan van den Heere Burgemeester dier Gemeente, *Raamsdonk*, publiek Verkoopen:

Een aantal M I J N E N en andere B O O M E N, staande aan verscheidene wegen als de Groote Weg der 1e klasse no. 3, gedeelte van *Oosterwijk* tot *Raamsdonk*; breeder bij billetten omschreven.

Nadere informatien zijn te bekomen zoo ten kantore van den Agent voornoemd, als bij den Dominale Plantaadjemeester, A. H. N A S S T; Logement *Binnenhof*.

Breda, den 6den December 1831.

De Agent voornoemd,
M. S M I T S.

Amsterdam, Woensdag, den 21sten December 1831, en volgenden dag PUBLIEKE VERKOOPING, in het groote Verkoopings-Locaal achter het Koffijhuis van J. VAN DEN BRINK, van eene groote verzameling van M E U B I L A I R E en andere G O E D E R E N; welke dage te voren aldaar door een ieder kunnen worden bezigtigd.

De Ondergeteekende maakt aan zijne begunstigers bekend, dat hij voorzien is en voorhanden heeft PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie en Schutterijen, alsmede aangenomene Loonwaarde, en neemt alles voor zijne rekening en risico, met alle Assurantie voor de provincien *Noord-Brabant*, *Zeeland* en *Zuid-Holland*, voor den geheelen Activen Dienst, als van Desertie of Wangedrag voor de Plaatsvervangers, alwaar ook de Minicien of Schutter in Activen Dienst en bij gunstige Dispositie van Zijne Majesteit door een Plaatsvervanger zullen vervangen. Het kantoor wordt gehouden in de Lange Vos C. No. 112, te Gorcum. Nadere inlichtingen zijn ook te bekomen te *'s Bosch* in het Logement den *Eenhoorn* in de Karrestraat, en te *Breda* in het Logement de *Zwaan* bij de Wed. VERMUNT.

W. R I E T E R S E,
Gz. Commissionnair.

HET VERMAKEN VAN PENNEN VOORTAAN ONNOODIG GESTELD.

BERRYAANSCHE PENNEN.

Deze Pennen, zoo voordeelig in *Engeland* en *Frankrijk* bekend, zijn te bekomen bij alle Boek- en Papierverkoopers in de voornaamste steden van *Holland*. De eenige door den Uitvinder erkend, zijn in pakjes ingesloten door hem gezegeld en geteekend. Het pakje, inhoudende negen pennen, kost *f* 2.25. Men kan zich adresseren in den *Haag*, Lange Poolen No. 42, bij den Agent van J. P E R R Y.

De Notaris E. J. M E C I M A te *Vianen* zal, als gemagtigde van de Erfgenamen van wijlen den Hoog Welgeboren Heer Jonkheer Mr. J. C. B A R O N D U T O U R, in leven Ontvanger particulier van het Arrondissement *Alkmaar*, gewoond hebbende en overleden te *'s Hertogenbosch*, door het ministerie van den Notaris E. V A N D E N B E R G, wede te *Vianen* residerende, daartoe benomd bij dispositie van de Regtbank van Eerste Aanleg, zitting houdende te *Gorinchem*, in tegenwoordigheid van den Heer Vrederegter van het kanton *Vianen*, of zijn Substituut, den 4den Januarij 1832, des middags ten 12 uren, en na geproclameerde Verhooging acht dagen daarna, op gelijke plaatse en ure, finaal Verkoopen, eerstelijk Blokken en daarna gecombineerd in massa:

Een H O E S T E D E, omstande in een hecat, sterk en welgeconditioneerd H U I S, S C H U U R en B E R G, met ongeveer *Zeventien* Bunders goeden aards W E I - H O O I E N D E W E I D E N, gelegen op de Polders *Bolgenij* en *Zuiderwijk* onder *Vianen*, breeder bij billetten gespecificeerd en nadere informatien te bekomen ten kantoren van gemelde Notarissen M E C I M A en V A N D E N B E R G te *Vianen*.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

Bij de Uitgevers A. N. E. O. C R A M E R & COMP. te *Amsterdam*, is op heden van de pers gekomen en alom verzonden:

H E T R I J N S P O O K,
OVERLEVERINGEN UIT DE RIDDERTIJDEN,
benevens het Dagboek eener Reize langs den Rijn in 1831,
door A. C R A M E R. Dit belangrijk, zoo deeds hunne geschreven werk, 24 vel druks, groot octavo en hedendaagsche Duitsche zeden schetsende, den reiziger tevens tot gids verstrekkende, is, met een voortreffelijk vignet, voor den allezins billijken prijs van *f* 3,30 verkrijgbaar.

---

†† De Boekhandelaren en Drukkers M E N S I N G en V A N
† W E S T R E E N E N, te *Rotterdam*, hebben uitgegeven en alom verzonden:

H. D. T. H U E B, Predikant bij de Waalsche Gemeente, te *Rotterdam*, R E D E V O E R I N G over den Invloed der Volksbeschaving op de zeden der Natien. Dezelve is o. a. Men leze hierover de Recensien, te vinden in de onderscheidene Maandschriften van November 1831.

Van de V I E R T A L L E E R R E D E N E N door denzelfden Schrijver, *uitgegeven ten voordeele onzer op den jongsten Belgischen Opstand gewonde en bezwijkten Krijgslieden*, die nog enige Exemplaren te bekomen, tot den prijs van

II. M A R T H A; eene eenige en geliefde Zuster geschetst in haar leven en sterven door haren Broeder den WelEerw. Heer A N D. R E E D. Uit het Engelsch vertaald door A D R. V A N D E I N S E, Predikant van Ostende, met een titelvignet.

III. Dr. W. G. T I L E S I U S, over de C H O L E R A en de krachtdadigste middelen daartegen; uit het Hoogd. door J. GIJSBERTI H O D E N P I J L, Medicinae Doctor te *Rotterdam*, met eene belangrijke Voorrede. 1e stuk

IV. V I J F V E R H A L E N van een Deensch Predikant, uit het Engelsch vertaald.

V. H A R M O N I O N, of Vierstemmige Zangstukken, ten gebruike van gevorderde Leerlingen en Zangvereenigingen, bijeenverzameld door W. O U D S H O F F, 2e en laatste stuk

Van het 1e stuk zijn nog eenige Exemplaren voorhanden, tot den prijs van

VI. O N Z E L E U S, Vaderlandsch Dichtstuk door J. VAN H A R D E R W I J K, Rz.

VII. Handleiding tot het leeren van het S C H A A K S P E L naar het Hoogduitsch van den Heer W. V A N M A N V I L L O N, door J. A N. D E Q U A G E, met inlichtende tabellen, in 2 deelen *compleet*. De prijs van ieder deel is

Dit is het volledigste werk, dat er, tot heden toe, over het Schaakspel bestaat.

** Bij G. T. E. S U R I N G A R, te *Leeuwarden*, en verder bij meest alle Boekhandelaren in het rijk is *gratis* te bekomen een prospectus van een werk, getiteld: N E E R L A N D S H E L D E N D A D E N T E L A N D, *van de vroegste tijden af tot in onze dagen*, hetwelk in groot octavo, bij afleveringen van *een* of *anderhalf* vel druks; berekend tegen het einde van het vel in het licht zal komen, 's maandelijks drie afleveringen, te beginnen met januarij 1832.

De bladgewijze uitgave geschiedt voornamelijk, om de aanschaffing van dit werk gemakkelijk en goedkoop te maken voor een ieder, daar deze bladen naar alle plaatsen, met de gewone brievenpost, franco kunnen verzonden worden tegen betaling van slechts twee of drie centen porto. Het is te hopen, dat de Hooggeleerde Schrijver, bij de behandeling van dit werk, zich heeft voorgesteld, om namelijk, de belangstelling in Neêrlands wapenroem te land op te wekken, ten einde daardoor den moed te bevestigen, het nationaal gevoel te verheffen, en bij het leveren van eene aangename, onderhoudende en nutrige lectuur, den lust voor de beoefening van geschiedenis en krijgskunst aan te kweeken, zal het gaarne de uitgever niet missen of deze vaderlandsche onderneming zal algemeen bijval in Oud-Nederland vinden.

STOOMVAART tusschen *ROTTERDAM* en *ANTWERPEN*, voor Passagiers en Goederen.

De sedert lang voordeelig bekende Stoompacket *Attwood*, gevoerd door *R. Stranack*, zal de dienst blijven voortzetten tot dat de vorst zulks verminderd; wanneer dienaangaande verwek van hier in tijds worden geannonceerd.

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten W. SMITH & Comp. en P. A. VAN ES.

** Bij H. A. E. C O M P. te *Breda*, komt heden van de pers: HANDBOEK DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS, (*Geschiedenis der Middeleeuwen*), VIERDE DEEL, door Mr. G. D O R N S E I F F E N, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Heeren Boekhandelaren, welke hiervan een bepaald getal verlangen, gelieven hunne opgaven tijdig aan bovenvermelde Uitgever te doen.